

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/78505,Pokaz-filmu-Jaster-Tajemnica-Hela-w-ramach-projektu-edukacyjnego-pt-Seanse-w-Jas.html>
25.04.2024, 21:44

Pokaz filmu „Jaster. Tajemnica Hela” w ramach projektu edukacyjnego pt. „Seanse w Jasnej” - Warszawa, 26 września 2019

W czwartek 26 września 2019 r. w Willi Jasny Dom przy ul. Świerszcza 2 odbyło się kolejne spotkanie w ramach projektu „Seanse w Jasnej”, który realizowany jest przez Fundację Willa Jasny Dom i Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie.

Podczas spotkania pokazany został film dokumentalny pt. „**Jaster. Tajemnica Hela**”, który opowiada historię Stanisława Jastera – legendarnego uciekiniera z Auschwitz, emisariusza Witolda Pileckiego, żołnierza Kedywu AK oraz oddziałów specjalnych „Osa-Kosa 30”.

25 września 2019 roku Jaster został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Pokaz filmu poprzedziła prelekcja Marcina Łaszczyńskiego z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Warszawie. Po projekcji uczestnicy zwiedzili zabytkowe piwnice Willi Jasny Dom.

Film dokumentalny o tragicznym losie niesłusznie osądzonego o zdradę bojownika oddziałów specjalnych Kedywu Armii Krajowej Stanisławie Jasterze , ps. Hel, który na skutek tragicznego splotu okoliczności , po serii wstęp w AK w Warszawie latem 1943 roku sam został przez towarzyszy broni niesłusznie osądzony o kolaborację z Niemcami i w trybie pospiesznego, najprawdopodobniej przewencyjnego wyroku zginął w lipcu 1943 roku. Pozostała po nim narzeczona Danuta, która całe życie niosła w sercu miłość Staszka. Ponieważ ojciec narzeczonej Jastera był przed wojną przedstawicielem Zeissa na Polskę, mieli swobodny dostęp do klisz. Jaster z narzeczoną ożywają w filmie w kadrach pełnych radości nie przeczuwając, co spotka ich już za kilka miesięcy. Jedną z klisz całe życie była przechowywana przez narzeczoną Jastera w pudełeczku z sekretnym zamknięciem tuż obok łóżka. Był tam jej wiersz oraz... jego wyrostek robaczkowy. To wszystko, co zostało z

pięknej wojennej miłości. Nigdy nie dowiedziała się, jak zginął i gdzie jest pochowany. W filmie stanowczy głos zabiera kluczowy świadek, współuczestnik z Auschwitz Kazimierz Piechowski, więzień 918 nazywając to wszystko hańbą. Po wojnie ukazały się książki, w których przypisano Jasterowi rolę zdrajcy w tragicznych wyspach Armii Krajowej. Wywołało to lawinę protestów z całej Polski. Błąd niesprawdzonego oskarżenia powielano 70 lat. Ponieważ nigdy nie odnaleziono jakichkolwiek dokumentów procesowych Jastera, formalnie nie może zostać zrehabilitowany. Film jest próbą symbolicznej rehabilitacji oraz wyjaśnienia tragicznych okoliczności (FilmPolski.pl).

Celem przedsięwzięcia „Seanse w Jasnej” jest zaprezentowanie historii aresztu śledczego Głównego Zarządu Informacji Wojska Polskiego, mieszczącego się w kamienicy położonej przy ul. Świerszcza w Warszawie (Willa „Jasny Dom”) i upamiętnienie ofiar komunistycznego reżimu.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński (marcin.laszczynski@jpn.gov.pl, tel. 22 860 70 49)

Marlena Piekarska-Olszówka (piekma@yahoo.co.uk)